

Socialdemokraterna

Mål och budget 2009 med plan för 2010 och 2011

God ekonomisk hushållning

Inledning

Kommunallagen kräver att en kommuns budget upprättas så, att intäkterna överstiger kostnaderna. Om kostnaderna under ett räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet i balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren, balanskravet. Grundtanken kring god ekonomisk hushållning är, att dagens kommunmedborgare skall finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop, annars skjuts betalningen upp till framtida generationer (generationsprincipen).

God ekonomi förutsätter därför ett överskott över tiden. Ett skäl är, att investeringsnivån vanligtvis är högre än de avskrivningar på investeringar som årligen belastar resultatet och således krävs ett överskott för att undvika ökad upplåning och därmed kontinuerligt ökande räntekostnader. Ett andra skäl till att överskottet krävs, är att de pensionsrättigheter som anställda tjänat in före 1998 inte är finansierade. Ett tredje skäl är, att det bör finnas en buffert för att kunna möta oförutsedda händelser, så att inte kommunen tvingas tillgripa akutåtgärder vid ändrade ekonomiska förutsättningar.

Övergripande om god ekonomisk hushållning

Såväl verksamhetsmål som finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning skall finnas i budgeten. Det är krav som ställs i kommunallagen. Förvaltningsberättelsen skall innehålla en utvärdering av om målen uppnåtts och revisionen ska bedöma om resultaten i delårsrapport och årsredovisning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om. Om ett underskott uppkommit ska fullmäktige anta en åtgärdsplan som skall täcka hela underskottet.

Syftet med kommunal verksamhet är, att bedriva den verksamhet som man politiskt har beslutat att genomföra och inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar. Finansiella mål behövs, för att tydliggöra att ekonomin är en faktisk restriktion för verksamheternas omfattning. Verksamhetsmål behövs för att främja ändamål och effektivitet. Målen måste definieras ur både kort och långt perspektiv och av pedagogiska skäl förklaras varför de kan kopplas till god ekonomisk hushållning och gärna knyta samman dåtid med nutid och framtid. Dessutom bör de fastställda målen av pedagogiska skäl förklaras varför de kan kopplas till god ekonomisk hushållning (förklaringsmodellen).

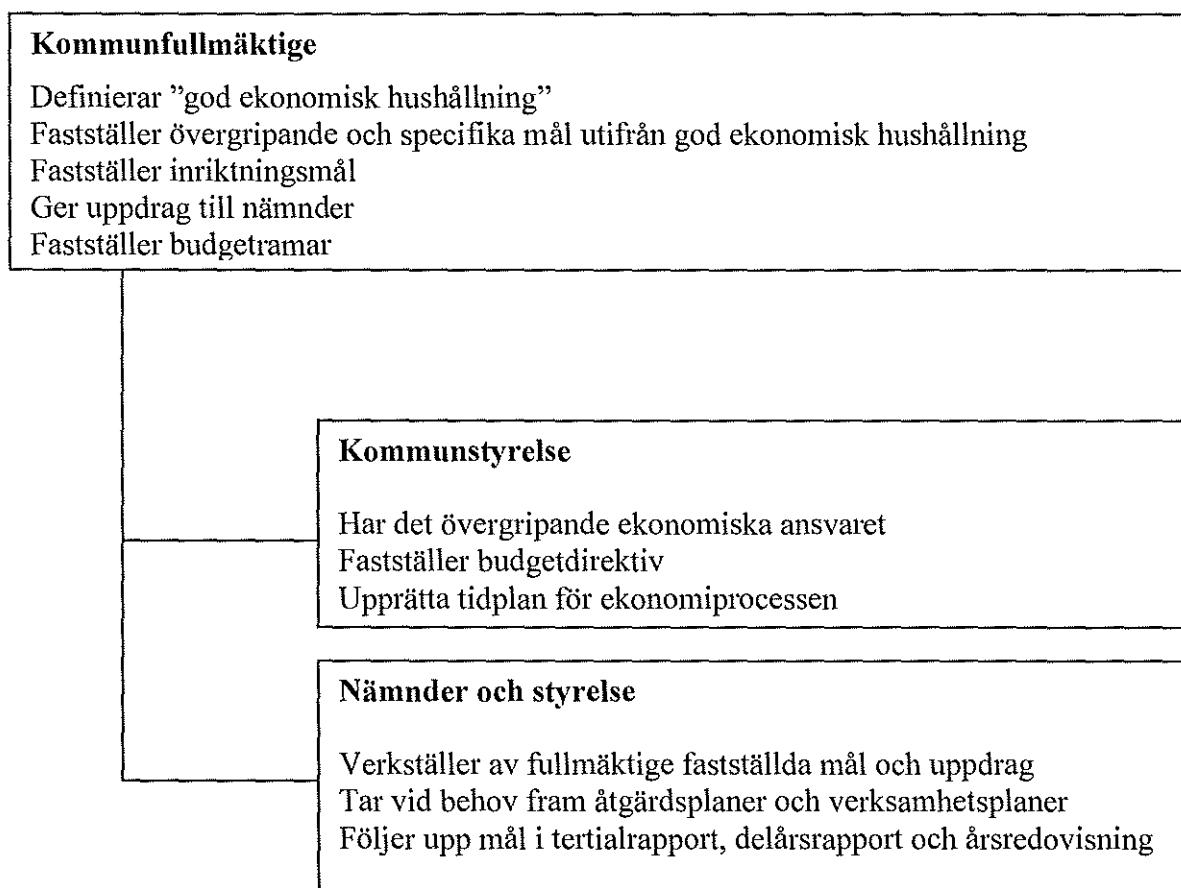
Varje generation måste själv bära kostnaderna för den service som generationen konsumerar (generationsmodellen). Detta innebär, att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat och omvänt att ingen generation ska förbruka det en tidigare generation byggt upp. Det redovisade ekonomiska resultatet måste vara tillräckligt stort för att

motsvarande servicenivå ska kunna garanteras för kommande generationer, utan att de ska behöva uttaxera en högre skatt.

Generationsprincipen har hitintills inte tillämpats i Älvkarleby kommun, vilket också är fallet i många andra kommuner. Det innebär bl a, att pensionsåtaganden på för närvarande över 200 miljoner kronor kommer att belasta kommande generationer i Älvkarleby.

Det kan inte anses vara en ekonomisk hushållning att finansiera löpande driftkostnader med lån, utan de löpande intäkterna måste täcka de löpande kostnaderna. Kommunallagens balanskrav måste ses som en miniminivå.

Älvkarleby kommuns styrmodell

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv

Kommunfullmäktige har beslutat om följande finansiella mål utifrån god ekonomisk hushållning.

<i>Mål</i>	<i>Förklaring</i>
Årets resultat ska uppgå till minst 5,6 miljoner kronor	<p>Uppfylls målet klarar kommunen att finansiera investeringar ett genomsnittså, utan att öka upplåningen och därmed räntekostnaderna. Kommunen klarar också att bygga upp reserver för att klara ökningen av de pensionsåtaganden (avtal före 1998) som inte kostnadsbokförs. Det reala värdet av det egna kapitalet säkerställs.</p> <p>Målet innebär, att dagens generation inte för över ytterligare kostnader till kommande generationer.</p>
Soliditeten ska kontinuerligt öka och ett delmål för 2009 är, att den ska uppgå till minst 30 %.	<p>Soliditeten visar, hur stor del av kommunens bokförda tillgångar som är finansierade med egna medel och alltså inte genom någon form av skuldsättning. Med högre soliditet, desto bättre ekonomisk styrka.</p> <p>Älvkarleby kommun har en i jämförelse med andra kommuner en låg soliditet, 27 % (2006). Medeltalet för landets kommuner 2006 låg över 50 %.</p> <p>Genom att kommunen har så låg soliditet, ökar känsligheten för variationer i ekonomin vilket innebär, att kommunen vid en nedgång i ekonomin kan tvingas tillgripa akuta åtgärder, i stället för att planerat anpassa sig till en annan ekonomisk verklighet.</p>
Likvida medel ska i genomsnitt uppgå till 15 miljoner kronor	<p>Kommunkoncernen har en kredit på 20 miljoner kronor kopplat till koncernkontot. Det är emellertid en dyr form av upplåning, som bara ska nyttjas i undantagsfall. In- och utbetalningarna fluktuerar under året och saker kan hända, som gör att inbetalningarna till kommunen stryps. Därför behövs en likvidreserv och 15 miljoner kronor kan bedömas vara en lämplig nivå.</p>

Övergripande mål – Fullmäktige

2/4/6

I en verksamhet som inte fullt ut kan täcka sina kostnader med sina intäkter men som däremot tar ut skatt för att kunna leverera sin service har ett ansvar gentemot sina invånare. Att erbjuda sin service till en så hög kvalitet som möjligt till den lägsta kostnaden. Organisationen bör därför i ett sammanhållet program genomlysna kostnaderna för att hitta utrymmen för nya investeringar.

Målformulering: att rationalisera verksamheten för att uppnå effektivare leveranser av den kommunala servicen med bibehållna servicenivåer. Målet är att minska kostnadsmassan med 12% på tre år (2% 2009, 4% 2010 och 6% 2011). De nödvändiga förändringarna leds, samordnas och följs upp i ett sammanhållet program, 2/4/6-programmet.

Folkhälsan

I *Kommunens kvalitet i korhet* framgår det att ohälsotalet bland kommunens invånare ligger på hela 68,1 dagar per år. Vi kan även utläsa från *Liv och hälsa ung* från 2007 samt *Liv och hälsa* från 2004 att kommunens invånare har höga värden inom områden som påverkar människors hälsa negativt. Pojkar går upp i vikt, unga dricker alkohol och blir bjudna hemma, vuxna är arbetslösa, flera är nollklassade hos försäkringskassan mm. Vi kan även se i statistik att vissa brott har ökat kraftigt, bland annat narkotikabrotten. Många är de orsaker som får människor att begå brott men ett faktum är att ohälsa i sin mångfacett är en av dessa faktorer.

Övergripande målformulering: att skapa strukturella förutsättningar för en god hälsa på lika villkor i hela befolkningen.

Målområden:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomisk och social trygghet
3. Trygga och goda uppväxtvillkor
4. Ökad hälsa i arbetslivet
5. Sunda och säkra miljöer och produkter
6. En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård
7. Gott skydd mot smittspridning
8. Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa
9. Ökad fysisk aktivitet
10. Goda matvanor och säkra livsmedel
11. Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande

Folkhälsopolitiken syftar till att förbättra folkhälsan och att minska skillnader i ohälsa mellan olika grupper i befolkningen.

Propositionen ”mål för folkhälsan” lyfter fram betydelsen av att ett jämställdhetsperspektiv bör genomsyra den nya folkhälsopolitiken. Trots det är flertalet av folkhälsopolitikens elva målområden könsneutralt skrivna, där genusrelaterade livsvillkor inte uppmärksammas. Därför behövs ett genusperspektiv inom folkhälsopolitikens alla målområden av flera skäl:

1. Genom att uppmärksamma genusrelaterade livsvillkor och dess konsekvenser kan leda till en förbättrad folkhälsa
2. Frågor om genusrelaterad makt lyfts fram, till exempel mäns våld mot kvinnor ur ett hälsoperspektiv.
3. Risken för att överdriva skillnader mellan kvinnor och män minskar, genom att olikheter inom gruppen kvinnor och inom gruppen män analyseras i förhållande till andra maktdimensioner såsom socioekonomisk status, etnisk bakgrund, sexualitet med mera.
4. Andra genusrelaterade frågor kan lyftas fram som till exempel varför kvinnor lever längre än män men har högre självrapporterad ohälsa.

Fullmäktiges uppdrag till nämnderna

Barn och utbildning

Att inrätta en ny förskoleavdelning i norra delen av kommunen, vilken bör vara väl anpassad för ändamålet.

Att under året införa en ny beräkningsgrund för att kunna ge rektorsområdena ökat ekonomiskt ansvar.

Att införa nya rektorsområden samt ny ledningsorganisation.

Socialnämnden

Planera för en utökning med 25 nya lägenheter i särskilt boende.

Kultur och fritid

Utöka öppettiderna på biblioteket.

Budgetramar 2009 - 2011

Driftbudget 2009 med plan för 2010-2011 - nettobelopp i tkr

<i>Nämnd</i>	<i>Budget 2008</i>	<i>Budget 2009</i>	<i>Plan 2010</i>	<i>Plan 2011</i>
Revision	525	540	550	560
Kommunstyrelse	60 090	58 600	60 400	62 300
Bygg- och miljönämnd	3 600	4 100	4 300	4 400
Kultur- och fritidsnämnd	13 215	16 400	16 700	17 100
Barn- och utbildningsnämnd	176 560	181 000	185 400	190 000
Socialnämnd	140 990	143 100	147 000	152 000
Driftprojekt	375	375	375	385
Summor	395 355	404 115	414 725	426 745

Resultatbudget 2009 med plan för 2010-2011 - belopp i tkr

	<i>Budget 2008</i>	<i>Budget 2009</i>	<i>Plan 2010</i>	<i>Plan 2011</i>
Verksamheternas intäkter	65 725	66 345	66 345	68 550
Verksamheternas kostnader	-439 445	-457 335	-470 290	-485 895
Avskrivningar	-14 370	-6 300	-5 500	-5 300
Verksamheternas nettokostnader	-388 090	-397 290	-409 445	-422 645
Skatteintäkter	337 000	340 500	353 700	370 400
Kommunalekonomisk utjämning	53 100	53 100	51 400	50 600
Kommunal fastighetsavgift	11 900	11 900	11 800	11 800
Finansiella intäkter	2 500	3 800	3 800	3 800
Finansiella kostnader	-6 950	-6 400	-6 200	-5 800
Resultat före extraordinära poster	9 460	5 610	5 055	8 155
Extraordinära poster	0	0	0	0
Årets resultat	9 460	5 610	5 055	8 155